

K I V O N A T

**Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. február 15. napján megtartott rendes, nyilvános ülésén
készült jegyzőkönyvéből**

A Képviselő-testület 10 igen, (egyhangú) szavazattal a következő határozatot hozta:

**Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének
5/2024. (II.15.) HATÁROZATA**

a Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálatáról

Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Szolgáltatástervezési Konceptiót felülvizsgálta és a felülvizsgálat alapján elfogadja az új, 2024- 2027. évre szóló Szolgáltatástervezési Konceptiót a határozat elválaszthatatlan részét képező melléklete szerint.

Határidő: 2024. február 15.

Felelős: polgármester

K.m.f.

Bálint Istvánné
polgármester

Fritz Gábor
jegyző

BICSKE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ
2024-2027.

2024. január 17.
felülvizsgálat

Készült a Községi beavatkozás a bicskei szegregált lakóterületek integrációja érdekében.

Tartalom

1. BEVEZETÉS	3
2. A JÖVŐKÉP DEFINIÁLÁSA	3
3. ILLESZKEDÉS A STRATÉGIAI DOKUMENTUMOKHOZ	4
4. HELYZETELEMZÉS	4
4.1. Települési és demográfiai adatok	4
4.2. Képzettség és foglalkoztatottság	7
4.3. Szegregáció a településen.....	10
5. A SZOLGÁLTATÁSI HELYZET EXPONÁLÁSA	13
5.1 Szolgáltatási paletta.....	13
5.1.1 Köznevelés, -oktatás:	13
5.1.2 Egészségügyi ellátás.....	14
5.1.3 A személyes gondoskodás körében biztosított szociális szolgáltatások	15
5.1.4 Nemzetiségek érdekvédelme.....	15
5.1.5 Civil szervezetek és közművelődés.....	16
5.1.6 Pénzbeli, természetbeni ellátások.....	17
5.2. Szolgáltatási igények	20
6. ÉRTÉKEK, CÉLOK, BEAVATKOZÁSOK	21
6.1. Értékek és alapelvek.....	21
6.2. Célok meghatározása.....	23
6.3. Beavatkozások.....	24
7. A SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS KERETEI: HATÁS-CÉL-AKCIÓTERV	25
8. Időtábla	27
9. Forrásjegyzék.....	28

1. BEVEZETÉS

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) (a továbbiakban: Szocvtv.) bekezdése szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a szociális szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A Szolgáltatástervezési Koncepció (a továbbiakban: Koncepció) tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Bicske Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) kiemelt figyelmet fordít az általa fenntartott intézmények, szolgáltatások átlátható és kiszámítható működésének biztosítására. A Koncepció az Önkormányzat szolgáltatásszervezési szemléletét tükrözi a Szocvtv. szerinti kötelezettséggel összhangban. Jelen Koncepció az elkövetkező három évre rögzíti a humán ellátórendszer működését meghatározó irányokat és elveket. Bicskén a szociális szolgáltatási struktúra rendelkezésre áll, a stratégiai dokumentum célja az igény és lehetőség összhangjának megteremtése fejlesztési irányok a meghatározásával.

A jelenkorban tapasztalható társadalmi nehézségek szakmailag és gazdaságilag egyaránt hatékony megoldásokra ösztönzik a humán szolgáltatókat, a század sajátos társadalmi problémái aligha kezelhetők az egyes szakterületek együttműködése nélkül. A stratégia által kijelölt irányvonalak összhangot és átláthatóságot teremtenek az ellátotti szükségletek, a rendelkezésre álló erőforrások, a végrehajtott akciók és kívánt hatás elérése között. Az Önkormányzat vezetése továbbra is kiemelt feladatának tekinti a hátrányos helyzetű célcsoportok támogatását, emellett az elszigeteltség oldása és a társadalmi szolidaritás erősítése érdekében prevenciós tevékenységét nem-rászoruló elvű ellátásokkal is bővíti, a kiszámíthatóság és a fenntarthatóság szempontjainak figyelembevételével.

A „Közösségi beavatkozás a bicskei szegregált lakóterületek integrációja érdekében” elnevezésű program keretében - az infrastrukturális beruházások mellett - a humán szolgáltatások és a közösség komplex fejlesztésével megvalósul a település szegregátumának rehabilitációja multidiszciplináris és interprofesszionális együttműködési környezetben.

2. A JÖVŐKÉP DEFINIÁLÁSA

A lakosság életminőségének javítása a szociális és egészségügyi ágazat, továbbá a lakásügyi, esélyegyenlőségi, településfejlesztési, közművelődési és köznevelési színterek együttműködését igényli. A Koncepció értelmében kialakításra kerülő szolgáltatásszervezési modell keretében a humán szolgáltatások ágazati hatókörbe tartozó szociális, egészségügyi, családi, gyermekjóléti, továbbá pénzügyi és természetbeni ellátások egésze összeszervezhető, a problémakezelés nyomon követhető és közelebb is vihető az ellátotthoz. Az intézményközpontú ellátás rendszerét felváltja egy olyan rendszer, amelyben az ellátott érdekében együtt tevékenykedik a saját kompetenciáját megtartva: a háziorvos és a házi gyermekorvos, a védőnő, a fogászati és gyermekfogászati ellátás végzője, a foglalkozás egészségügyi ellátás nyújtója, a családsegítő központ családgyógyozója, a család- és gyermekjóléti ellátást végző családgondozó, a házi segítséget nyújtó gondozónő, a segélyezési kérelem bírálatát végző ügyintéző, a bölcsődei gondozónő, a civil szervezet munkatársa, és a laikus segítők.

A szegregátum megszüntetése rövid-középtávon nem lehetséges a terület kiterjedése és magas népességszáma okán. Az elmúlt években a kiterjesztett helyi esélyegyenlőségi program keretében végzett beavatkozások célja a szegregáció oldása, a szegregátumban élő lakosságszám csökkentése, a célcsoport életkörülményeinek javítása a területek rehabilitációjával, a rossz állagú ingatlanok felszámolásával és a mobilizációs lehetőségek megteremtésével. A Konceptió jövőképe szerint a szegregátum a helyi esélyegyenlőségi program és infrastrukturális beruházások rehabilitáló hatásának köszönhetően integrálódik a városszerkezetbe, és megtörténik a célcsoport közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A humán szolgáltatási rendszer egyidejű átszervezésével megtörténik az erőforrások optimalizálása, mely amellett, hogy a fejlesztéseket garanciális elemként támogatja, a költségek minimalizálásával és a kapacitások hatékonyságának növelésével lehetővé teszi, hogy a rendszer plusz források nélkül is fenntarthatóvá váljon.

3. ILLESZKEDÉS A STRATÉGIAI DOKUMENTUMOKHOZ

A helyi esélyegyenlőségi program infrastrukturális beavatkozásaihoz a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi, közösségfejlesztési, anti-diszkriminációs és közbiztonsági program-elemekkel kapcsolódik, az akcióterület lakófunkciójának erősítését és szociális, közösségi tér fejlesztését célozza meg a célcsoport életkörülményeinek javítása érdekében.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Konceptió célkitűzései teljes mértékben illeszkednek Bicske stratégiai dokumentumaihoz, az Integrált Területfejlesztési Stratégia felülvizsgálata, továbbá az Anti-szegregációs Program intézkedési tervének felülvizsgálata és módosítása nem szükséges.

4. HELYZETELEMZÉS

4.1. Települési és demográfiai adatok

Bicske 1986. január 1-jén kapott városi rangot, járásszékhely város. A település közlekedésföldrajzi helyzete kedvező, a város a Közép-magyarországi régió Budapest-centrikus településrendszeréhez kapcsolódik, az M1 gyorsforgalmi út mellett helyezkedik el. A főváros közelsége mellett jelentős előny az autópályák (az M0-án keresztül az M6, M5, M3) gyors elérhetősége, és a korszerűsítés előtt álló vasúti kapcsolatok is, amelyek szintén nemzetközi kapcsolatot jelentenek Ausztria felé.

A város népességszáma a vármegyére jellemző tendenciákkal megegyezően csökkenő számot mutat, a 2019-es évtől évi 1,5-2%-os népességsökkenés tapasztalható. Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs rendszer adatai alapján a település lakosságszáma az alábbiak szerint alakult: Bicske lakosságszámának alakulása 2015-2022.

A lakosságszám alakulása nemek szerinti és korösszetételes bontásban

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lakónépesség száma	11984	12100	11969	11497	11489	11437	11218	11266	n.a.
Állandó népesség	12430	12534	12465	12503	12548	12490	12438	12441	n.a.
Állandó népesség, férfiak	6327	6406	6297	6285	6288	6245	6218	6178	n.a.
Állandó népesség, nők	6103	6128	6168	6218	6260	6245	6220	6263	n.a.
Állandó népességből a 0-2 évesek	315	318	323	346	342	330	312	332	n.a.
Állandó népességből 0-14 éves férfiak	892	902	887	886	901	865	873	872	n.a.
Állandó népességből 0-14 éves nők	840	842	856	861	868	848	848	895	n.a.
Állandó népességből 15-17 éves férfiak	180	194	191	174	176	182	187	192	n.a.
Állandó népességből 15-17 éves nők	171	174	162	185	169	192	179	178	n.a.
Állandó népességből a 18-59 éves férfiak	4166	4189	4058	4049	4014	3980	3941	3905	n.a.
Állandó népességből a 18-59 éves nők	3551	3524	3520	3519	3526	3510	3501	3493	n.a.
Állandó népességből a 60-64 éves férfiak	378	401	418	413	379	370	349	335	n.a.
Állandó népességből a	438	439	447	447	426	425	401	380	n.a.

60-64 éves nők									
Állandó népességből a 65-X éves férfiak	711	720	743	763	822	848	868	874	n.a.
Állandó népességből a 65-X éves nők	1103	1149	1183	1206	1267	1270	1291	1317	n.a.

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

A várost a vármegyei járásközpontok átlagánál kisebb mértékű természetes fogyás jellemzi az elmúlt három évben. A 2020-as és 2021-es években a természetes fogyás minimális eltérést mutat a vármegyei szinttől. 2022-es adatok alapján a településen a népesség fogyás mérséklődött és sokkal alacsonyabb tendenciát mutat a vármegyei adatoknál. Amíg Fejér Vármegyében a természetes szaporulat 2022-ben - 4,74 volt, addig Bicske településen - 2,84. Az állandó és a lakónépesség közti eltérés a megyei és országos átlagnál jelentősebb. Az állandó népesség korösszetételében stagnálás figyelhető meg és a nemek szerinti összetétel is csaknem változatlan. A településen belül az elvándorlások száma 2016-ban volt a legmagasabb (356). A településen belül az elvándorlások száma 2020-ig folyamatosan csökkenő tendenciát mutatott, majd a 2021 és 2022-es évben a 2020-as adatokhoz viszonyítva 8%-os növekedés volt tapasztalható. A város nemzetiségi összetételében a roma nemzetiséghez tartozók aránya a legmagasabb, meghaladja a lakosság 6%-át.

Az állandó népességen belül az országos trendnek megfelelően egyenletesen növekszik a 65 év felettiek száma. Az elmúlt három évben 5%-kal nőtt a településen a 65 év felettiek száma. Bicske öregedési indexe az országos és a megyei járásközpontok átlagánál jóval alacsonyabb, 2022-es adatok alapján Bicske város öregedési indexe az országos átlagnál 13%-kal kedvezőbb értéket mutatott, míg a megyei szinthez képest 9%-kal mutatott alacsonyabb értéket. Bicske lakónépességét tekintve 127 időskorú jut száz gyermekkorúra. A 65 év felettiek számának gyarapodásával egyenesen arányosan növekszik a függőségi ráta. 2022-ben Bicske településen 100 aktív korúra 26 időskorú jutott. A 14 év alattiak és a 15-59 évesek száma gyakorlatilag stagnálást mutat az elmúlt három évben a teljes lakónépességhez viszonyítva (1,3% ponttal csökkent).

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint:

év	<i>nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma</i>	<i>nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma</i>	<i>összes nyugdíjas</i>
2015	1122	1768	2890
2016	1107	1771	2878
2017	1085	1763	2848
2018	1106	1762	2868

2019	1099	1778	2877
2020	1094	1741	2835
2021	1070	1718	2788
2022	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

A lakosság korösszetételének másik meghatározó szegmense az élve születések száma, amely a korona vírus időszakában egy minimálisan csökkenő tendenciát mutatott és 100 alá esett vissza. A 2022-es országos és vármegyei szinten az élve születések száma csökkenő tendenciát mutatott, ennek ellenére Bicske településén 2022-ben az élve születések száma 15%-kal volt magasabb a 2021-es évhez képest. A halálozások száma is megugrott az elmúlt három évben, viszont mértékük nem haladja meg az országos és megyei átlagot. A házasságkötések számának alakulása megegyezik a megyei átlaggal. Összességében a házasságkötések száma országos és vármegyei szinten is növekvő tendenciát mutat 2018-óta. A 2021-es évben kimagaslóan magas volt az országban a házasságkötések száma, ami 2022-re minimális csökkenést mutatott, viszont még így is jóval magasabb a 2018. év előtti adatokhoz képest. A válások száma 2017-óta stagnál, nem mutat kiemelkedően magas vagy alacsony értéket egyik évben sem.

Az élve születések, halálozások

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Élveszületések száma	105	101	88	110	104	87	94	110	n.a.
Halálozások száma	128	141	123	126	122	139	167	142	n.a.

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

4.2. Képzettség és foglalkoztatottság

A lakosság iskolai végzettsége jellemzően elmarad az országos és a vármegye járásközpont településeinek átlagától a vizsgált 2020-2022-es időszakban. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya jelentősen magasabb, az országos és a vármegyei átlagnál is. Az érettségivel és az érettségi nélküli középfokú végzettséggel rendelkezők aránya a két népszámlálás között növekedett, viszont az egyetemi és főiskolai végzettségűek száma hasonlóan továbbra is elmaradt az országos és a vármegye járásközpont településeinek átlagától. Bicskén 2018-ig a nyilvántartott álláskeresők több mint fele rendelkezett általános iskolai vagy alacsonyabb iskolai végzettséggel. 2018-ban először csökkent ez az érték 50% alá és azóta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, így 2022-ben már 40% alá csökkent (37,99%) a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a nyilvántartott álláskeresők között. A településen nyilvántartott álláskeresők több mint fele nő. 2018-ban kiugróan magas volt a nők aránya a nyilvántartott álláskeresők között (66,34%). 2020-2021 időszakban a nyilvántartott álláskeresők számánál stagnálás figyelhető meg. 2019-től szignifikáns különbség nem tapasztalható az álláskeresők nemek közti arányában.

Az iskolai, képzettségbeli deficitok súlyos munkaerő-piaci hátrányt eredményeznek, megélhetési zavarokhoz vezetnek, meghatározóak a mélyszegénység összetett jelenségében. A mélyszegénység hatása jelentkezik a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek

egészségi állapotában. Ez az állapot megbélyegzéshez, marginalizációhoz vezet, amely folyamat részben a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A munkaerő-piaci integráció helyzetét a foglalkoztatottság alábbi mutatói írják le.

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya a 15-64 éves lakónépesség tükrében

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2015	3980	4438	8418	142	3,57	97	2,19	239	2,84
2016	3976	4499	8475	97	2,44	59	1,31	156	1,84
2017	3948	4391	8339	81	2,05	65	1,48	146	1,75
2018	3811	4058	7869	81	2,13	41	1,01	122	1,55
2019	3774	3988	7762	90	2,38	69	1,73	159	2,05
2020	3798	3935	7733	108	2,84	88	2,24	196	2,53
2021	3751	3724	7475	106	2,83	70	1,88	176	2,35
2022	3655	3812	7467	104	2,85	75	1,97	179	2,40
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

A regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általánost végzett
	Fő	fő	fő
2015	239	27	106
2016	156	13	71
2017	146	19	57
2018	122	16	40
2019	159	9	58
2020	196	12	74
2021	176	7	68
2022	179	8	60

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelemnek a hatékony szociális védelemre és a foglalkoztatásra kell épülnie. Az innovatív szociális védelmi beavatkozások szociálpolitikai intézkedések széles körére van szükség, beleértve a célirányos oktatást, szociális ellátást, a lakáskörülmények javítását, az egészségügyet, a munka és a magánélet összeegyeztethetőségét és a családpolitikát.

Nyilvántartott álláskeresői ellátásban részesülők

	Álláskeresői segélyben részesülők száma	Járadékra jogosult regisztráltak száma
2015	18,25	33,75
2016	15,25	43,25
2017	18	46,25
2018	21,25	39,75
2019	25,25	52,0
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

Bicskén a foglalkoztatottak aránya az országos átlagnál kedvezőbb. A munkanélküliség az alacsony iskolai végzettségűek körében jelentős probléma a településen. A 18-20 éves korosztálynál a legkisebb a regisztrált álláskeresői száma. A legtöbb regisztrált munkanélküli az elmúlt három évben a 61 évesek és a 61 évnél idősebbek köréből kerülnek ki. A 61 éves és annál idősebbek a regisztrált álláskeresői állományának kicsit több mint 20%-át teszik ki. Nyilvántartott álláskeresői közt az előző évekkel megegyezően, még mindig magas számmal vannak a 46-50 éves korosztályúak. A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma 2020-tól folyamatos növekedést mutat a településen. 2022-ben Bicske város településén a 180 napnál hosszabb ideje álláskeresői száma a megyei átlag fölött volt. A 2022-es évi adatok alapján a településen a regisztrált munkanélküliek közel 60%-a (59,78%) volt 180 napnál hosszabb ideje regisztrált álláskereső. A 2019-2021-es időszakban rendszerint a településen a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma mérsékelten a vármegyei szint alatt volt. A lakosság jelentős része él a Budapest, Tatabánya és Székesfehérvár adta munkalehetőségekkel és ingázik naponta a munkahelyére. A településen foglalkoztatottak jelentős része az iparban, építőiparban dolgozik, emellett jelentős foglalkoztató az önkormányzat, a kereskedelmi és szolgáltatási szféra, és meghatározó a vezető értelmiségi foglalkozásúak aránya is. Bár a térség déli területe jelentős mezőgazdasági hagyományokkal rendelkezik, a várostól északra pedig erdőgazdálkodás folyik, a mezőgazdaság nem játszik jelentős szerepet a foglalkoztatásban. Az autópálya adta kedvező közlekedési lehetőségek okán a 90-es évek közepétől szállítmányozási és logisztikai telephelyek, vállalkozások jelentek meg a térségben, melyek a város gazdaságának a motorjai. Meghatározó az ipari, gépipari alágazatok szerepe, Tatabánya és Bicske térségébe számos elektronikai és gépipari üzem települt. A városban 2012-es KSH adatok alapján 1244 a regisztrált és 604 a működő vállalkozások száma. A vállalkozások száma a településen folyamatosan gyarapszik, 2016-ban már 615 működő vállalkozás volt Bicske településen, ebből a legtöbb az 1-9 fős működő mikrovállalkozás, ami az összes vállalkozás 96%-át teszi ki (590). 500 fő feletti nagyvállalatból kettő van a településen.

4.3. Szegregáció a településen

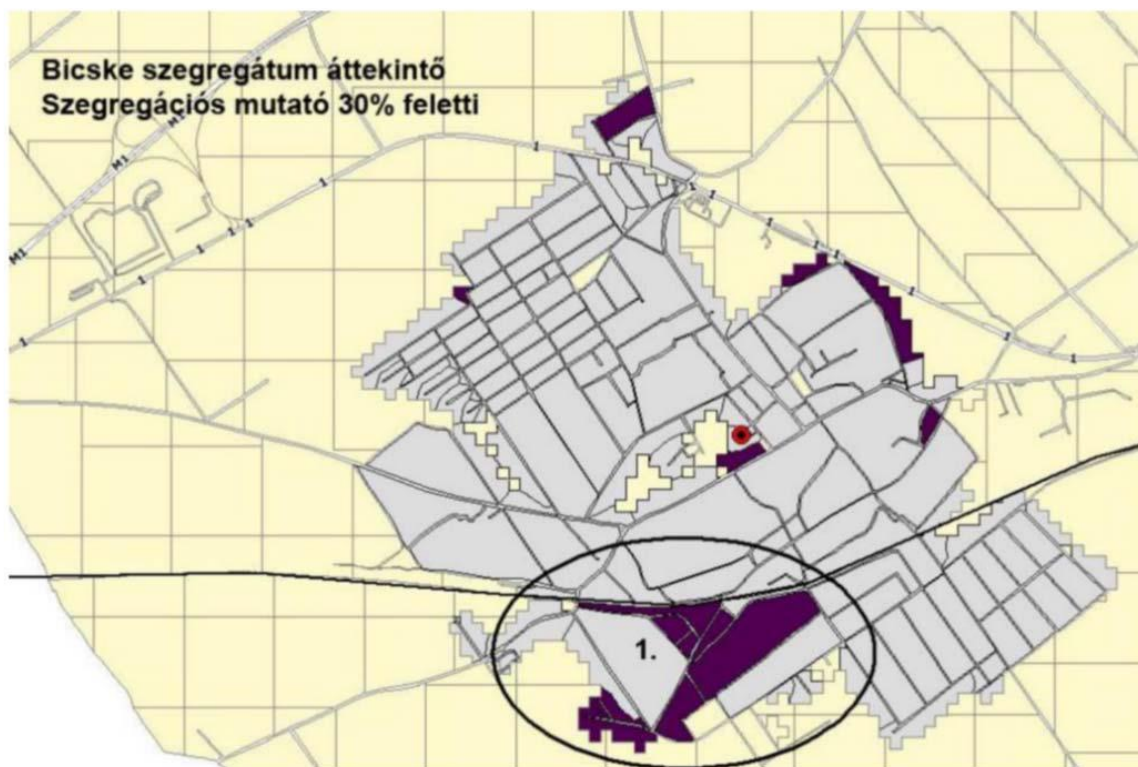
Bicske az alábbi 11 városrészre került felosztásra: Telep lakóterület, Bihari utca és környezete, Vasúti megálló környéke, Vasút menti övezet, Nyugati lakóterület, Városközpont, Mezőgazdasági, erdőgazdasági terület (Csordakút külterület), Szőlőhegyi területek (Baboshegy, Galagonyás, Előhegy), M1-től délre lévő külterületek (M1 autópálya-mérnökség, Máléhegy, Külterület), M1 Ipari park, Potenciális gazdasági területek.

A szegregáció a Bihari utca és környezete városrészt érinti – ún. „Péró” területe -, a városrészt a település központjától a MÁV 1-es számú vasútvonala vágja el, lehatárolása az alábbi: Belterület – Csákvári út – vasút – Kerecsendi Kiss Márton utca – Jegenye utca - Akácfa utca. Szerkezete szerint a városrész a település egyik legszegényebb, jellemzően aszfaltburkolat nélküli utcákból álló, legrosszabb épületállományú területe, javarészt kis alapterületű, melléképület nélküli földszintes ingatlanokkal. A szegregátumokban élők aránya a lakónépességhez viszonyítva 17%. A lakásviszonyok jelentősen rosszabbak a városi átlagnál. A településen a lakásállományok száma növekedésnek indult. Az elmúlt években folyamatos lassú gyarapodás jellemezte a lakásállományok számát, míg 2022-es évi adat kiugróan magas az elmúlt évekhez képest. 2022-ben 225-tel növekedett a lakásállományok száma a 2021-es évhez képest. A városrészben közel 300 lakás található, ezek főként alacsony komfortfokozatú lakások. Az egyszobás lakások száma az elmúlt években standard volt, szemben a 2022-es évvel amikor az egyszobás lakások száma 318-ra csökkent, ez 12%-os csökkenést jelent a 2018-2021-es adatokhoz képest. A városrészre jellemző a hátrányos helyzetű népesség koncentrációja. Míg a 15-59 évesek aránya megközelíti a városi átlagot, a 60 év feletti lakosok aránya itt a legalacsonyabb, szemben a gyerekkorúak (0-14 évesek) relatív magas arányával. Az iskolai végzettség adatai jelentősen elmaradnak a városi átlagtól. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül közel háromszorosa a városi átlagnak, és emellett kimagasló az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya. Ebben a városrészben a legmagasabb a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező aktív korú (15-59 évesek) lakosok aránya, továbbá a Bihari utca és környéke területen a legmagasabb a tartós munkanélküliek aránya is.

A szegregált területek lehatárolása a 314/2012-es Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt, olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztásával, amelyek együttesen megfelelnek a szegregációs mutató határértékének. A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület olyan egybefüggő terület – önálló településrész, vagy településrészhez tartozó terület -, amelyen a lakónépesség száma eléri az 50 főt és koncentráltan élnek együtt az alacsony társadalmi státuszú családok, illetve tapasztalhatók a társadalmi státuszcsökkenés jelei, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. Szegregátumnak tekinthető terület, ahol az aktív korúakon (15-59 év) belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya eléri, illetve meghaladja a településtípusra vonatkozó határértéket, mely járasszékhely esetén az alábbi:

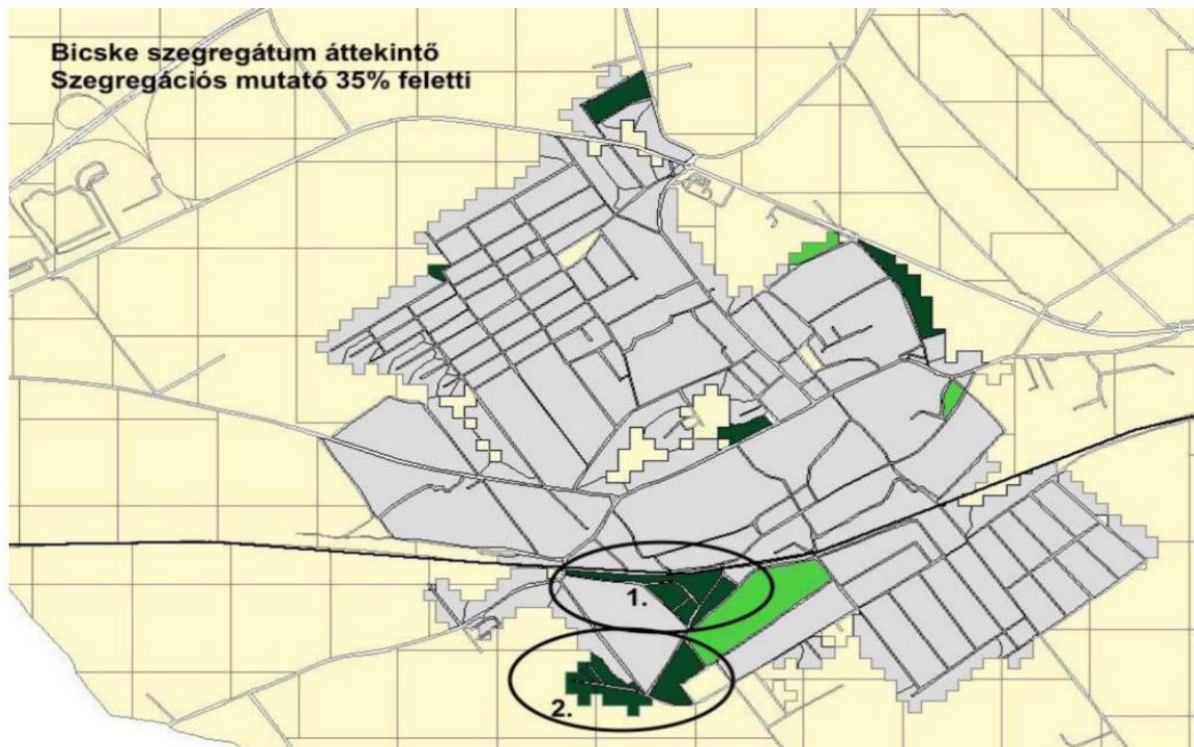
- Szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb egyenlő, mint 35%
- Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%

A település szegregátumainak térképes megjelentése a 2022. évi népszámlálási adatok alapján az alábbi:

Bicske szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 30% felett)

A szegregációs mutató értéke Bicskén 35 % feletti 2 összefüggő belterületi településrészben, mely gyakorlatilag megegyezik az előző térképen lehatárolt területtel. A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek bár megfelelnek a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszám, illetve az intézeti háztartásban élők miatt (pl.: Batthyány kastélyban a gyermekotthon) miatt nem tekinthetők valódi szegregátumnak.

*Bicske szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 35% feletti)
Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.*

1. szegregátum (Vörösmarty u. - Bihari u. - Losonczi u. - Szondy u. - Szent I. út - vasútvonal)
2. szegregátum (Bihari u. - Rigó u. - Jegenyefa u. - Akácfa u. egy része - Törökverő u., Dankó P. u. mindkét oldala, Akácfa u. mindkét oldala a Jegenye u.-tól a Bihar u.-ig)
3. szegregációval veszélyeztetett terület (Vörösmarty u. - Bihari u. - Losonczi u. - Jegenyefa u. - Akácfa u. - Bihari u. - Szondy u. - Szent I. út - vasútvonal és Törökverő u., Dankó P. u. mindkét oldala, Akácfa u. mindkét oldala a Jegenye u.-tól a Bihar u.-ig)

Az 1. szegregátum lakónépessége 215 fő (a városi lakónépesség közel 2%-a), a gyermekkorúak aránya a városi átlaghoz mérten kimagasló, a 60 év felettiek aránya alacsonyabb, mint a városi átlag. Az iskolázottság alacsony, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya itt a legnagyobb a városi népesség körében. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül rendkívül alacsony, magas a gazdaságilag inaktív népesség aránya. A háztartások több mint felében egy foglalkoztatott sem él, a foglalkoztatottak többsége, pedig az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportba tartozik. A szegregátumot kedvezőtlen lakhatási viszonyok jellemzik, a lakások alacsony komfortfokozatúak

A 2. szegregátum lakónépessége 191 fő. A gyermekkorúak (0-14 évesek) aránya a városi átlag feletti, a 60 év felettiek aránya viszont nagyon elenyésző. A lakónépesség iskolázottsága az első számú szegregátumhoz hasonlóan alacsony, az aktív korúakon (15-59 évesek) körében a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma van jelentős többségben. A gazdaságilag inaktívak aránya a városi átlagnál jóval magasabb. Az itt élők körülbelül harmada rendelkezik rendszeres havi jövedelemmel, és a háztartások fele foglalkoztatott nélküli. A foglalkoztatottak jellemzően az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokba tartoznak. A lakásokat tekintve a városi átlaghoz viszonyítva, a szegregáció területén jelentősen több az alacsony komfortszintű és félkomfortos lakások száma.

A Péro a település egyik legrosszabb épületállományú városrésze, a területen a hiányzó infrastruktúra kiépítése szükséges. Nincs pormentes út a Törökverő, a Dankó Pista és a Jegenye utcákban. 2017 évében 3 db napelemes kandeláber lett kihelyezve a Dankó Pista utcában. A laksűrűség messze meghaladja a városi értéket, a területen jelentős az egyszobás lakások aránya és magas a félkomfortos, komfort nélküli lakások aránya.

A területen élő legtöbb család alkalmi munkából, segély típusú jövedelemből és a gyermekek után járó ellátásokból tartja fenn magát. Megállapítható, hogy a Péro háztartásainak nagy részében szinte kizárólag a központi, vagy helyi önkormányzati támogatások képezik a kizárólagos jövedelmét.

5. A SZOLGÁLTATÁSI HELYZET EXPONÁLÁSA

Az intézmények egymástól tagoltan működnek, az együttműködéseket egy-egy konkrét feladathoz való kötődés jellemzi. A szegregátum lakónépességének szolgáltatáselérését tovább nehezíti, hogy az akcióterület mintegy 2 kilométerre fekszik a városközponttól. A gyermekeket a helyi buszjáráttal szállíthatják a szülők a településen működő óvodákba.

5.1 Szolgáltatási paletta

A település fejlett humán infrastruktúrával rendelkezik, valamint az oktatási, egészségügyi, szociális szolgáltatások és a közművelődési intézmények a lakosság rendelkezésére állnak.

5.1.1 Köznevelés, -oktatás

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 74. § (1) bekezdése alapján 2013. január 1-jétől az állam gondoskodik - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelés, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a köznevelési alapfeladatok ellátásáról.

„Az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról” szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet alapján a köznevelési intézmények fenntartásával és működtetésével kapcsolatos feladatok ellátása céljából a KLIK-ből a területi szervei 2017. január 1-jével kiváltak, és a Korm. rendeletben meghatározott tankerületi központba olvadtak be, a KLIK központi szerve 2017. január 1-jétől Klebelsberg Központ néven működik tovább. Az Átvevő illetékességi körébe tartozó köznevelési intézmények fenntartói jogai és kötelezettségei tekintetében 2017. január 1-jétől a KLIK jogutódja az Átvevő.

A városban egy önkormányzati óvoda működik, kettő feladat-ellátási hellyel. A két tagintézmény az alábbi férőhelyszámmal biztosítja a gyermekek ellátását: Bicske Városi Óvoda – 118 fő, Kakas Tagóvoda – 200 fő. A Bicske Városi Óvodába telephelyein német nemzetiségi csoport működik.

A településen négy általános iskola üzemel, melyből háromnak a Székesfehérvári Tankerületi Központ a fenntartója. Az általános iskola nappali képzésében a hátrányos helyzetű tanulók száma folyamatos csökkenést mutat. Míg 2015-ben 321 hátrányos helyzetű gyermek tanult általános iskolában, addig 2021-es adatok alapján már csak 58 volt a hátrányos helyzetűek száma az általános iskola nappali képzésén. 2015-ben az általános iskolai tanulók több, mint negyede volt hátrányos helyzetű (33,33%) ez az arány 2021-ben 6,71%-ra csökkent. A településen működő alapfokú oktatási intézmények: a Szent László Általános Iskola, a Bicskei Prelúdium Alapfokú Művészeti Iskola, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő Kossuth Zsuzsa Gyermekotthon és Általános Iskola, továbbá a Móri Gárdonyi Géza, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Bicskei Tagintézménye.

A Képviselő-testület 2011. március 31. napján (71/2011.(III.31.) határozatával fogadta el a Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola átszervezését, új pedagógiai programját és szakmai koncepcióját, melynek célja integrációt elősegítő intézkedések bevezetése volt. A program keretében 2011/2012. tanév kezdetekor a hátrányos, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minden osztályban, mind alsó-, mind felső tagozaton egyenlő arányban kerültek elhelyezésre, ami egyúttal megszüntette a spontán módon kialakult szegregációt is. A városban az alapfokú oktatás két épületben zajlik, az egyik épületbe csak alsó tagozatos, a másik épületbe csak felső tagozatos diákok járnak. A program bevezetésével kapcsolatos tapasztalatok jók.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat Tanodát működtet a városban, a program keretében valósul meg a diákok délutáni felzárkóztató oktatása.

A városban két középfokú oktatási intézmény található: Székesfehérvári SZC Vajda János Technikum, Móri Gárdonyi Géza, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Bicskei Tagintézménye.

5.1.2 Egészségügyi ellátás

A városban hat háziorvos és két gyermekorvos praxis működik, a védőnői ellátás öt területi és kettő iskolai körzetben valósul meg. Az orvosi ügyelet az Országos Mentőszolgálat által biztosított.

Bicskén 1973. óta működik szakorvosi rendelőintézet, a jelenlegi Egészségügyi Központ üzemeltetője az önkormányzati tulajdonú Bicskei Egészségügyi Központ Szolgáltató Nonprofit Kft., működését a Bicske Járóbeteg Szakorvosi Ellátásáért Közhasznú Alapítvány támogatja. Az utóbbi évek fejlesztéseivel bővült az ellátások köre, megújult és kibővült az orvosi eszközpark. A szakorvosi ellátások mellett a rászorulóknak fizioterápiát és gyógytornát is igénybe vehetnek, a laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges vérvételt is helyben végzik. Fekvőbeteg ellátást végző egészségügyi intézmény nincs a településen, de a város saját mentőállomással és mentőautóval rendelkezik.

A Bicskei Egészségügyi Központ Egészségfejlesztési Irodát (EFI) működtet, az egyének egészségi állapotának javítása, így az aktív életkor kitolása, a lakosság életminőségének javítása, az egészségben eltöltött évek számának növelése érdekében.

Változatos programokat (egyéni, családi, csoportos) és különböző témákban előadásokat biztosítanak az egészségüket fontosnak tartók számára.

Ingyenesen, beutaló nélkül, telefonos egyeztetés után, Bicske járás településeiről a 18. életévüket betöltött lakosok vehetik igénybe a szolgáltatásokat.

5.1.3 A személyes gondoskodás körében biztosított szociális szolgáltatások

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. tv. vonatkozó rendelkezései értelmében 2016. január 1. napjától a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető, továbbra is kötelező önkormányzati feladatként.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi II. törvény (továbbiakban: Szt.) 2016. január 1. napjától hatályos rendelkezései alapján a házi segítségnyújtás két szolgáltatási elemre tagolódott; személyi gondozásra és szociális segítségre. A szociális segítség ellátható közfoglalkoztatottak alkalmazásával (a támogatás kizárólag a közfoglalkoztatási bér egyéb állami támogatással nem fedezett részére használható fel), míg a személyi gondozás esetén a jogszabályok nem teszik lehetővé a közfoglalkoztatottak alkalmazását. Egy ellátott naponta csak egyszer és a szociális segítség v. személyi gondozás jogcímei közül csak egy jogcímen vehető figyelembe.

2017. január 1-jétől hatályba lépett módosítása szerint a házi segítségnyújtás esetében megszűnt az óraalapú szolgáltatásnyújtás követelménye. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám a jövőben nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát, az ellátott szükségleteihez igazodó szolgáltatás-nyújtás konkrét időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra. A településen az elmúlt években jelentősen nem változott a házi segítségnyújtásban részesülők száma.

A szociális, családi és gyermekjóléti ellátásokat az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ - Kapcsolat Központ integrált intézmény biztosítja, egy szervezeti keretben, de szakmai és szervezeti tekintetben önálló szakmai egységekben:

- Bölcsődei szakmai egység,
- Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységek
- Gondozási Központ szakmai egység; Nappali ellátás, Házi segítségnyújtás, Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, Étkeztetés, Támogató szolgálat,
- Védőnői szakmai egység

5.1.4 Nemzetiségek érdekvédelme

A Bicskén és környékén élő cigány nemzetiség egyéni és közösség érdekeinek képviselője a Roma Nemzetiségi Önkormányzat feladata és célja. A Péro területén lévő korábbi óvodaépületben a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat tanodaprogramot bonyolít le a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részvételével.

5.1.5 Civil szervezetek és közművelődés

A lakosság rendelkezésére áll a Nagy Károly Városi Könyvtár és a Petőfi Művelődési Központ. A Művelődési Központban különböző tanfolyamok, klubok, civil szervezetek és civil szerveződések is működnek. A tanuszoda 2008-ban nyitott meg Bicskén. A városban 8 sportegyesület működik, sportcsarnok nem áll rendelkezésre és a sportpálya is felújításra szorul.

A városban jelentős számú civil szervezet is működik, melyek elsősorban sporttal, szociális és egészségüggyel, kultúrával, illetve környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységet végeznek, és a közösségi célok megvalósítása érdekében szerepet vállalnak a helyi rendezvényeken, kezdeményezésekben.

Közalapítványok, Alapítványok:

- Gróf Batthyány Kázmér Műpártoló Közalapítvány
- Bicskei Művelődési Közalapítvány
- Bicskei I. számú Általános Iskoláért Közalapítvány
- A bicskei Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány
- A Bicskei Cigányságért Közalapítvány
- Bicske Város Sportjáért Közalapítvány
- Mentsvár Alapítvány
- Bicskei Szent László Általános Iskoláért és Nebulóiért Alapítvány
- Hátrányos helyzetű és nehéz sorsú emberekért Közalapítvány
- Bicskei Református Alapítvány
- Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány
- Bicskei Baptista Misszió Alapítvány
- Zenetanulás Feltételeinek Megteremtését Segítő Alapítvány
- Vajda János Gimnázium és Szakközépiskola Diákjaiért Alapítvány
- 1-es Ovis Gyermekekért Alapítvány
- Árpád Utcai Tagóvoda Óvodás Gyermekeiért Alapítvány
- Kakas Óvodás Gyermekekért Alapítvány
- Bicskei Bölcsődés Kisgyermekért Alapítvány
- A bicskei József Attila Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány
- Csodálatos Világ Gyermekalapítvány
- Esély Gyermekjóléti Alapítvány

Kulturális Egyesületek, Körök:

- Bicske Barátok Egyesülete
- Bicskei Fúvószenekari Egyesület
- Összefogás Bicskéért Egyesület
- Bicskei Kővágó Antal Kertbarát Kör

Sporttal Foglalkozó Szervezetek:

- Bicskei Torna Club Egyesület
- Bicskei Harcosok Kempo Harcművészeti Sportegyesület
- Bicske Város Sportjáért

Egészséges életmóddal, egészséggel foglalkozó szervezetek:

- Magyar Vöröskereszt Bicskei szervezete
- Fogyatékkal Élők Klubja

Idősekkel, nyugdíjasokkal foglalkozó klubok, körök:

- Barátság Nyugdíjas Klub

Horgász, vadász egyesületek:

- Bicskei Barátság Horgászegyesület
- Bicskei Nimród Vadásztársaság
- Szélescsapás Vadásztársaság Bicske

Speciális Feladatra Szerveződött Közösségek:

- Bicskei Önkormányzati Tűzoltóság
- Bicske Kertvárosi Polgárőrség Bünt megelőzési és Vagyonvédelmi Egyesület
- Bicskei Motoros Barátok Köre
- Magyar Sándor Repülő Egyesület
- Bicske Városi Polgárőr Egyesület

5.1.6 Pénzbeli, természetbeni ellátások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-jétől jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-jétől a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti. Egyéb támogatás biztosításáról, típusainak jogosultsági feltételeiről a települési önkormányzatok döntenek, az általuk nyújtható támogatás neve egységesen: települési támogatás. A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére az önkormányzat – kötelező jelleggel - rendkívüli települési támogatást nyújt, az egyéb települési támogatások biztosításának tekintetében kizárólagos mérlegelési jogkörrel rendelkezik.

A rendszeres szociális segély nevű ellátás 2015. március 1-jétől megszűnt. Az újonnan bevezetett egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján szükséges kiszámítani.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma (havi átlag létszáma, fő)
2017	44,03
2018	30,06
2019	29,5
2020	44,89

2021	60,29
2022	54,89
2023	n.a.

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

A lakásfenntartási támogatás szabályai, az adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági közgyógyellátás, a méltányossági ápolási díj szabályai 2015. március 1-jétől kikerültek a szociális törvényből, ezek a támogatások települési támogatásként biztosíthatók a helyi rendeletben szabályozott módon.

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen:

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A Bicske Város Önkormányzata által nyújtott települési támogatások:

Rendszeres települési támogatások:

- a) települési tanulmányi ösztönző támogatás,
- b) települési ápolási támogatás,
- c) települési lakásfenntartási támogatás,
- d) települési gyógyszer-támogatás,
- e) települési étkezési térítési díjtámogatás,
- f) települési tüzelőanyag támogatás,
- g) hulladékkezelési közszolgáltatási díjtámogatás.

Rendkívüli települési támogatások:

- a) települési gyermekszületési támogatás,
- b) települési temetési támogatás,
- c) települési létfenntartási támogatás,
- d) települési gyermeknevelési támogatás.

Települési támogatásban és szünidei étkeztetésben részesítettek száma

év	települési támogatásban részesítettek száma	szünidei étkeztetésben részesült gyermek száma
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	34
2017	1018	55
2018	932	36
2019	1132	29
2020	1223	37
2021	811	25

2022	650	20
2023	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

A város teljes lakásállománya 2022-ben 4409, ami az előző évhez képest 5,4%-os növekedést jelent. A településen található összes lakásállomány közel 1,03%-át teszik ki az önkormányzati tulajdonú lakások. Az önkormányzati lakások száma az elmúlt három évben stagnált. Az önkormányzati lakások bérbeadását a helyi rendelet szabályozza, illetve 9 lakásnál a bérlőkijelölési jog a rendőrségé. A településen található lakások komfortfokozata a megyei átlaghoz hasonló, bár félkomfortos és a komfortnélküli lakások aránya valamivel meghaladja a vármegyei átlagot. A Bicske településen található lakások közüzemi ellátottsága kedvezőbb a vármegyei átlagnál, teljes lakásállomány 97%-a hálózati vízvezetékkel ellátott és 93%-a szennyvízhálózatba bekötött (a vármegyei átlag 77%).

Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		önkormányzati tulajdonú lakás (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2017	4132	na	43	na
2018	4144	na	45	na
2019	4155	na	46	na
2020	4162	na	45	na
2021	4184	na	43	na
2022	4409	na	na	na
2023	na	na	na	na

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

A családok támogatása, illetve a gyermekek elégtelen táplálkozásának visszaszorítása érdekében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról szóló 2015. évi LXIII. törvény kibővítette az iskoláskor előtti intézményrendszerben ingyenesen étkezők körét, 2015. év szeptember 1. napjától kiterjesztette a 100 %-os normatív kedvezményt a bölcsődében valamint az óvodában étkező gyermekek esetében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 2015. szeptember 1-jétől hatályos módosítása értelmében a bölcsődében és az óvodában az ingyenes étkeztetésre való jogosultság kiterjed a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a jelenleg 50%-os étkezési térítési díj-kedvezményre jogosult gyermekekre (3 vagy több gyermeket nevelő családok gyermekei, tartósan beteg és fogyatékos gyermekek) és azon két vagy egy gyermeket nevelő szülők gyermekeire, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem a család nyilatkozata alapján nem

haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130%-át. Ingyenes étkezésben részesülnek továbbá a fogyatékos, tartósan beteg gyermeket nevelő családok egészséges, bölcsődébe vagy óvodába járó gyermekei is.

2016. január 1. napjától a Gyvt. következő módosítása alapján az önkormányzatok feladat – ellátásának részét képezi a szünidei gyermekétkeztetés, miszerint a gyermek szociális helyzete alapján az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésen kívül – ha hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetét megállapították – jogosult a szünidei gyermekétkeztetésre is. A szünidei gyermekétkeztetés a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a tanítási szünetek időtartama alatt biztosítandó. Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet. A szünidei gyermekétkeztetés biztosítására a települési önkormányzat köteles, ha a jogosult gyermek szülője, törvényes képviselője azt kéri. A szünidei gyermekétkeztetés a déli meleg főétkezés biztosítását jelenti. A szünidei gyermekétkeztetés időtartama igazodik a gyermek ellátását, nevelését biztosító intézmények zárva tartásához, illetve a tanítási szünetekhez. Ez a rendelkezés a települési önkormányzat számára jelent feladatot, azonban az egyes gyermekek vonatkozásában – például a gyermek más településen történő táborozása vagy más okból való akadályoztatása esetén – a szünidei gyermekétkeztetés időtartama rövidebb is lehet, mint az önkormányzat által biztosított szünidei gyermekétkeztetés teljes időtartama.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	607	524	464	383	365	317	304	314	302	n.a.

Forrás: TeIR, Települési T-STAR

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek szám 2014-től folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. 2017-től stabilan 400 fő alatt van a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma. A 2014-es csúcértékhez viszonyítva 2022-re felére csökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Az elmúlt 10 évben 2022-ben volt a legkevesebb azok száma, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult (302 fő).

5.2. Szolgáltatási igények

A szegregátum lakossági igényeinek felmérését alapvetően két módszer segítette; családgondozók célcsoport körében végzett személyes adatgyűjtése és a 2022-es KSH felmérés, kiegészülve a támogató csoportban résztvevő partnerek által gyűjtött adatok elemzésével. A releváns intézmények igényeinek felmérése, és a korábbi fejlesztést célzó programok eredményeinek elemzése is megtörtént. Az igényfelmérés hiányzó szegmenseinek kérdéseire –

a szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó irányok, a meglévő erőforrások felhasználásának optimalizálása adott válaszokat.

Az Önkormányzat helybe vitt képzés keretében készítette fel a konzorciumi partnerek tagjait, amelyen elsősorban a közvetlen ügyfélkapcsolatban dolgozó munkatársak, az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ - Kapcsolat Központ szakemberei vettek részt. A szolgáltatásfejlesztés tárgyában szervezett képzés az adatgyűjtés mellett lehetőséget biztosított a gyakorló szakemberek adekvát javaslatainak kidolgozására és az alulról jövő kezdeményezések programba való beépítésére is.

Az elmúlt évek során vezető problémaként fogalmazódott meg a lakhatás problémája, a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése és tanulmányi előmenetelének támogatása, továbbá a célcsoport természetes védőhálójának hiánya, gyengesége. A szolgáltatások eredményessége körében a család- és gyermekjóléti szolgáltatások 2016. évtől kötelezően előírt, új szolgáltatásait – családterápia és családkonzultáció - ítélték a legmagasabb minőségűnek és a leghatékonyabbnak, ám a szociális ellátásokhoz való hozzáférés hatékonysága közepes értékelést kapott. A szakmaközi és társintézményekkel való együttműködés értékelésének átlaga közepesnél jobb, illetve jó, de sok esetben megfogalmazódott, hogy az együttműködési hatékonyság elsősorban a telephelyeken, illetve adott szolgáltatásokon belül eredményes, a szakma- és ágazatközi problémakezelés több szempontból nehezített, a szakmák szolgáltatásintegrációs működése eseti jellegű a problémakezelésben. Az ügykezelés során az egyéb szolgáltatások igénybevétele nehezen követhető, általában csak az ügyfél elmondása vagy külön adatkérés alapján azonosítható. Az információáramlás gyakran elégtelen, a szakma- és ágazatközi együttműködések egységes módszertanának hiánya jelentősen kihat a problémakezelésre.

6.ÉRTÉKEK, CÉLOK, BEAVATKOZÁSOK

6.1. Értékek és alapelvek

A város korábbi fejlesztési törekvései rendelkeznek eredményekkel, ám a szociális és egészségügyi intézmények, szervezetek, támogató partnerek visszajelzéseiből és a humán szolgáltatások átalakulási irányából egyértelművé válik, hogy az ellátások átszervezése is szükségsszerű a hatékonyság növelése érdekében. Bicske elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció elve a város egésze számára érvényesüljön, melyhez az életminőséget nagyban meghatározó lakhatási körülmények javítása mellett széleskörű együttműködésen alapuló, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttese szükséges. Az alacsony státuszú lakosok integrációjának támogatásához az egyenlő hozzáférés mellett olyan szolgáltatások és lehetőségek biztosítása is elengedhetetlen, melyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányokat és javítják foglalkoztatási esélyeket, hozzájárulva ezzel az alacsony státusz megváltozásához. A szolgáltatásfejlesztés bázisát alkotó értékek:

Egészség
Jólét
Munka
Prevenció
Családi egység támogatása

Egyéni felelősségvállalás
Társadalmi igazságosság
Szükségletalapú ellátásszervezés

A stratégiai tervezést meghatározó kihívások:

- Az ellátó rendszer átalakulása
- A kötelező és választott önkormányzati feladatok változása
- Változó jogszabályi környezet, a jogszabályi keretek megtartása
 - Finanszírozhatóság, fenntarthatóság
 - Széles körű elfogadhatóság
 - Átláthatóság

A kihívások tükrében a megvalósítás fő eszközei az alábbiak: partnerség, igényfelmérés, monitoring, kapacitás-szabályozás, forrásbevonás.

SWOT-analízis

-az önkormányzat érzékenysége a szociális problémák iránt -jó településszerkezeti kapcsolat -széles szolgáltatási paletta -képzett humán erőforrás -megújult, integrált intézményi struktúra -együttműködési készség, partnerség a társintézmények között -a fejlesztésekhez szükséges pénzügyi támogatás rendelkezésre áll Erősségek	-szegregáció megjelenése -hátrányos helyzetű népesség koncentrációja -igény és szükséglet felmérés hiánya -intézményközpontú ellátás -a szakma-és ágazatközi kommunikáció változó minősége -párhuzamosságok az ellátásban -behatárolt saját források Gyengeségek
Lehetőségek -a stratégiai céloknak megfelelő forráselosztás -intézményi célok helyett egységes ágazati célok meghatározása -infrastruktúra fejlesztése -szükségletalapú, ügyfélközpontú szolgáltatásszervezés -támogató információs rendszerek kialakítása -infrastruktúra fejlesztése -fenntartható fejlődés	Veszélyek -társadalmi integráció elmaradása -bizonytalan szabályozási környezet -egységes szakma- és ágazatközi módszertan hiánya -alacsony foglalkoztatottság és képzettségi szint -egyenlőtlenségek a hozzáférésben -alacsony ellátotti motiváció a helyzetváltoztatásra

6.2. Célok meghatározása

A humán szolgáltatások magas minőségű biztosítása mellett kiemelt cél a szegregált településrészen élő hátrányos helyzetű lakosság társadalmi felzárkózásának és integrációjának elősegítése, életkörülményeinek javítása és a társadalmi hátrányok kompenzálása szociális, oktatási, mentálhigiénés, kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi, antidiszkriminációs, szolgáltatásszervezési és közbiztonsági programok megvalósításával.

Specifikus célok:

1. A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése,

2. A hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatásának támogatása folyamatos szociális munka biztosításával, a gyermekek fejlesztésével és a képzettségi szint növelésével,
3. A lakosság munkaerő-piaci helyzetének javítása, foglalkoztathatóságának és foglalkoztatásának elősegítése,
4. A lakosság egészségi állapotának fejlesztése,
5. A lakosság szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása,
6. A közbiztonság erősítése, a bűnelkövetés mérséklése.

6.3. Beavatkozások

A szolgáltatásszervezés szolgáltatásfejlesztési és forrásoptimalizálás fókuszú átalakítására, a szolgáltatásintegrációs működés bevezetésére a területi alapú munkaszervezés bevezetésének bázisán kerül sor. Az átszervezés területi alapjául - a források szükségletalapú közvetíthetősége érdekében – a fenntartó a védőnői körzeteket jelöli ki. A védőnői körzetek bázisán létrejövő szakmai munkacsoportban együtt tevékenykedik az összes területért felelős egészségügyi, szociális és egyéb szakember. A területi alapon átszervezett struktúra a munkaszervezési háttérét biztosítja annak a fejlesztési tevékenységnek, amely a kompetencialapú feladatellátás garanciájával, team-munkában, helybe vitt szolgáltatásokkal és ún. helyzetváltoztató programok (az ügyfél aktív szerep- és felelősségvállalása esetén alkalmazható intenzív gondozás) működtetésével kívánja elérni a segítségre szorulás állapotának mielőbbi megszüntetését, továbbá a szolgáltatásra jogosultak elérését.

A kialakított szolgáltatásintegrációs működés eredményeképpen a jelenlegi források célzottabb felhasználása mellett hatékonyságnövelés érhető el. A gyorsabb problémakezelés megelőzheti a problémahalmazódást és csökkentheti a gondozási időt, ezáltal a rendszer a probléma keletkezésének helyén képes reagálni, mert a kapacitások átszervezésével és felszabadításával a humán erőforrást a szegregált területre képes koncentrálni, a szegregátumot lefedő munkacsoportnak pedig lehetősége nyílik további akcióterületspecifikus megoldások kidolgozására és megvalósítására. A munkamodell kötelező eleme a rendszeres szakmai konzultáció. A szakmaközi együttműködések erősödnek és bővülnek, a szolgáltatások átjárhatóbbá és átláthatóbbá válnak a szolgáltatók és az igénybevevői kör számára egyaránt, a szolgáltatáselérés útja leegyszerűsödik, az indokolatlanul elhúzódó gondozási folyamatok helyébe a célzott segítségnyújtás lép.

A célok eléréséhez rendelt beavatkozások, tevékenységek az alábbiak:

- *Közösségfejlesztő programok*: a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése, a szolidaritás erősítése, az elszigetelődés oldása, az egyéni és társadalmi felelősségvállalás támogatása érdekében.
- *Jelenlét típusú szociális munka*: a szolgáltatáselérés támogatása, ellátások kihelyezése a célcsoport saját környezetébe, szolgáltatásnyújtás ún. helybe vitt szolgáltatási szintereken.
- *Komplex munkaerő-piaci programok*: a lakosság gazdasági aktivitásának erősítése a felnőtt korú személyek munkaerő-piaci kulcskompetenciáinak fejlesztésével, az álláskeresés támogatása mind a munkáltató, mind a munkavállaló felkészítésével.

- *Gyermekek fejlesztése, a hátrányos helyzetű lakosság képzettségi szintjének növelése:* kisgyermekkorú fejlesztés – különösen - a szociális hátrányok kompenzálása érdekében, korspecifikus szolgáltatások és képzési lehetőségek biztosítása.

- *A lakosság egészségi állapotának fejlesztése:* a betegségek megelőzése, a jelenlegi állapot javítása és az egészséges életmód népszerűsítése kihelyezett egészségügyi szűrőprogramok keretében.

- *A szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása:* a teljes városi humán szolgáltatási ellátórendszer területi alapú modernizációja a szolgáltatás-szervezés, munkaszervezés– és megosztás területén.

- *A közbiztonság erősítése, a bűnelkövetés mérséklése:* felvilágosító, tudatformáló programok megvalósítása, melyek felhívják a lakosság figyelmét a bűnelkövetés következményeire, továbbá hozzájárulnak a gyermekek és fiatalok áldozattá és elkövetővé válásának megelőzéséhez.

- *Lakossági tájékoztatás:* A programokhoz, eseményekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok (nyomtatott és online felületek) kialakítása és fenntartása.

7. A SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS KERETEI: HATÁS-CÉL-AKCIÓTERV

A szolgáltatások létrehozásának, működtetésének kereteit az alábbi célok határozzák meg a kívánhatások elérése érdekében. A célokhoz rendelt akciótervek a szolgáltatók éves munkatervében kerülnek részletes meghatározásra az ellátotti szükségletek szerint.

Hatás – Cél/Feladat – Akcióterv

Szolgáltatás-optimalizálás; - fejlesztés

- Szolgáltatásintegráció
- Kapacitás-szabályozás
- Szervezetfejlesztés, a szervezeti kultúra és szemléletváltás támogatása

- Területi alapú munkaszervezés kialakítása
- Szolgáltatásintegrációs protokoll létrehozása; multidiszciplináris és interprofesszionális együttműködési környezet kialakítása az ügyfélléleltetésben
- Munkavállalói tréningek, képzések
- Szakemberek szupervíziója
- Lokális, szükségletalapú intézkedések, szolgáltatások

Minőségi hatékonyság és hatásosság

- Szükségletalapú szolgáltatásnyújtás

- Szolgáltatási helyzet exponálása
- Szükségletmérés

- Szabályozott és hatékony, jelzőrendszeri folyamatok
- Támogató információs rendszerek

Kimenetvezérelt, ügyfélközpontú működés

- Egyenlő hozzáférés

- Helyzetváltoztatás elősegítése
- Területspecifikus megoldások

Prevenció, egészség-; és közösségfejlesztés

- Egészségnevelés, egészségmegőrzés, betegségmegelőzés
- Családi egység támogatása
- Egyéni és társadalmi felelősségvállalás erősítése

- Egységes nyilvántartási rendszer kialakítása
- Szolgáltatások monitorozása, folyamatba épített ellenőrzés
- Tájékoztatás, értékközvetítés
- Kihelyezett ügyfélfogadás és egyablakos ügyintézés, ellátás biztosítása helybe vitt szolgáltatási szintereken
- Gyermek készségfejlesztése, tanulmányi
- előmenetelt támogató programok
- Komplex, célcsoport specifikus, foglalkoztatást elősegítő programcsomagok a munkaerő-piaci aktivizálás elősegítésére
- Infrastrukturális beruházások forrásbevonással
- Ügyfél-elégedettségi mérés
- Kitelepülő egészségfejlesztési és szűrőprogramok
- Szabadidős, sport, prevenciós és készségfejlesztő programok helybe vitt szolgáltatási szintereken
- Mentálhigiénés, életvezetési és kapcsolati kommunikációt támogató foglalkozások. Értékközvetítés és közösségfejlesztő programok.
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozása
- Lakosság bevonása a fejlesztési

8. Időtábla

IDŐTÁBLA

Akcióterv	2024				2025				2026			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
Szolgáltatás-optimalizálás; -fejlesztés												
Területi alapú munkaszervezés kialakítása	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Szolgáltatásintegrációs protokoll létrehozása												
Munkavállalói tréningek, képzések	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Szakemberek szupervíziója	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Lokális, szükségletalapú intézkedések, szolgáltatások												
Minőségi hatékonyság és hatásosság												
Szolgáltatási helyzet exponálása												
Szükségletmérés												
Egységes nyilvántartási rendszer kialakítása												
Szolgáltatások monitorozása, folyamatba épített ellenőrzés												
Tájékoztatás, értékközvetítés (lakossági fórumok, tájékoztató kiadvány)					x	x	x	x				
Kimenetvezérelt, ügyfélközpontú működés												
Kihelyezett ügyfélfogadás és egyablakos ügyintézés, ellátás biztosítása helybe vitt szolgáltatási színtereken												
Gyermek készségfejlesztése, tanulmányi előmenetelt támogató programok												
Komplex, célcsoport specifikus, foglalkoztatást elősegítő programcsomagok	x	x	x	x	x	x						
Infrastrukturális beruházások forrásbevonással	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Ügyfél-elégedettségi mérés												
Prevenció, egészség-; és közösségfejlesztés												
Kitelepülő egészségfejlesztési és szűrőprogramok					x	x	x					
Szabadidős, sport, prevenciós és készségfejlesztő programok helybe vitt szolgáltatási színtereken					x	x	x					
Mentálhigiénés, életvezetési és kapcsolati kommunikációt támogató	x	x	x	x	x	x	x	x				

foglalkozások. Értékközvetítés és közösségfejlesztő programok.													
Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozása							X	X					
Lakosság bevonása a fejlesztési programokba	X	X	X	X	X	X	X	X	X				

9. Forrásjegyzék

Jogforrások:

- a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet. a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről.

Adatforrások és Bicske város stratégiai dokumentumai:

- Bicske Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Program
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) adatbázisa
- Központi Statisztikai Hivatal - Népszámlálás 2022.
- Bicske Város Önkormányzatának adatbázisa, nyilvántartási adatai